

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΕΣΗΣ ΓΕΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

ΔΕΙΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ

ΜΑΘΗΜΑ: ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

ΤΑΞΗ: Β' ΛΥΚΕΙΟΥ κ.κ.

ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ: 40'/45'

ΜΕΡΟΣ Α'

Σοφοκλέους *Οιδίπους Τύραννος*, Α' Επεισόδιο

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Και θαρρείς ατιμώρητος για πάντα
θα μιλάς έτσι;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Ναι, αν τουλάχιστον έχει
κάποια δύναμ' η αλήθεια. 495

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Βέβαια κι έχει,
μα όχι για σένα, που τυφλός εσύ 'σαι
κι απ' τ' αυτιά κι απ' το νου κι από τα μάτια.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Άθλιος και συ μ' αυτά που μ' ονειδίζεις,
που όλοι για σένα θα τα λεν σε λίγο. 500

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Μες σε μια νύχτα ζεις, ώστε ούτ' εμένα
ούτ' άλλον που φως βλέπει να τον βλάψεις.

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Γιατί δεν είναι μοίρα σου να πέσεις
από μένα· ο Απόλλωνας σου φτάνει
που τα 'χει πάρει απάνω του όλα τούτα. 505

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Του Κρέοντα να 'ναι ή δικά σου αυτά
τα ευρήματα;

ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ

Σε τίποτα δε σου είναι
ο Κρέοντας φταίχτης, μα ο ίδιος του εαυτού σου.

ΟΙΔΙΠΟΥΣ

Ω πλούτε κι εξουσία και τέχνη απ' όλες	510
ανώτερη τις τέχνες, πόσος φθόνος	
στην πολυζήλευτη ζωή σας φυλάει,	
αν για τη βασιλεία αυτή, που η χώρα	
μου δώρισε χωρίς να τη ζητήσω,	
ο Κρέοντας ο πιστός, ο εξ αρχής φίλος	515
ζητά κρυφογλιστρώντας από κάτω	
να με βγάλει απ' αυτήν, κρυμμένος πίσω	
από τέτοιο μηχανορράφο μάγο,	
αγύρτη δολερό, που βλέπει μόνο	
στο κέρδος, μα τυφλός στην τέχνη του είναι.	520

A.1.a. «Και θαρρείς ατιμώρητος για πάντα / θα μιλάς έτσι;» (στ. 492-493)

Με βάση τις γνώσεις σας για το Α' Επεισόδιο της τραγωδίας *Οιδίπους Τύραννος*, να αναφέρετε τι έχει αποκαλύψει πιο πριν ο Τειρεσίας στον Οιδίποδα.

(μονάδες 10)

A.1.β. Ο Οιδίπους στους στίχους 510-520 φοβάται για την εξουσία του. Τι ακριβώς φοβάται ο Οιδίπους και πώς δικαιολογεί τον φόβο του; Να τεκμηριώσετε την απάντησή σας με αναφορές στο κείμενο.

(μονάδες 20)

A.2. «Σε τίποτα δε σου είναι / ο Κρέοντας φταίχτης, μα ο ίδιος του εαυτού σου.» (στ. 508-509)

Να σχολιάσετε τα λόγια του Τειρεσία και να παρουσιάσετε την άποψη του Σοφοκλή για τη σχέση ανθρώπου-μοίρας.

(μονάδες 20)

A.3.a. Να ορίσετε τις έννοιες *τραγική ειρωνεία* και *ύβρη*.

(μονάδες 10)

A.3.β. Να εντοπίσετε και να εξηγήσετε μία (1) περίπτωση τραγικής ειρωνείας και μία (1) περίπτωση ύβρης στο πιο πάνω απόσπασμα (στ. 492-520).

(μονάδες 20)

ΜΕΡΟΣ Β'

Σοφοκλέους Οιδίπους Τύραννος (δίδαγμένο κείμενο)

ΟΙΔΠΟΥΣ

τυφλός εσύ 'σαι

κι απ' τ' αυτιά κι απ' το νου κι από τα μάτια.

(Οιδίπους Τύραννος, στ. 497-498)

Πάμπου Κουζάλη Οιδίπους (αδίδακτο κείμενο)

Τυφλός ήταν

Εκ γενετής

Κι όσο ξεκούμπωνε ο ήλιος το πουκάμισο

κι ερχόταν κι έσπερνε το τρίστρατο φωτιά

κρυφό το βλέμμα πιάστηκε στις μάνας του το πέτο

Περόνες σκάβανε να βρουν πικρή καρδιά να κλάψει

Μονάχα αυτό γυρεύω, είπε

Καινούριο ρούχο να μου ράψει ράφτρα μοίρα

B.1. Να εξηγήσετε γιατί τα πιο πάνω λόγια του Οιδίποδα (Οιδίπους Τύραννος, στ. 497-498) ταιριάζουν πιο πολύ στον ίδιο παρά στον Τειρεσία. Να τεκμηριώσετε την άποψή σας αξιοποιώντας στοιχεία και από το ποίημα Οιδίπους του Πάμπου Κουζάλη.

(μονάδες 20)

ΤΕΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ